

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΚΑΠΕ | ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ
CRES | ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Ημερομηνία 15.03.2012

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Ταχ. Δ/ση : 19^ο χλμ. Λεωφ. Μαραθώνος,
190 09 Πικέρμι, Αττικής

Τηλέφωνο : 210-6603300

Fax : 210-6603301-302

Email : prasina_domata@cres.gr

Πληροφορίες: www.cres.gr

ΠΡΑΣΙΝΑ ΔΩΜΑΤΑ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΗΡΙΑ

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ / ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ

1.1. Ποιος είναι ο «Τίτλος Πράξης»;

Ο Τίτλος Πράξης τίθεται από τον υποψήφιο Δικαιούχο, ανάλογα με τη φύση του έργου και την ονομασία του κτηρίου-περιοχής-δημοσίου ακινήτου στο οποίο αφορά η πρόταση. Στην πραγματικότητα ο Τίτλος Πράξης είναι ο τίτλος της πρότασης.

1.2. Ποία κτήρια συμμετέχουν στο Πρόγραμμα;

Υποψήφιος Δικαιούχος του Προγράμματος αποτελούν σύμφωνα με την Πρόσκληση τα ΝΠΔΔ, Υπουργεία, ΟΤΑ, Περιφέρειες και ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού, κοινωφελούς χαρακτήρα. Ως εκ τούτου κάθε κτήριο το οποίο αποδεικνύεται ότι ανήκει σε κάποιο από τους παραπάνω δικαιούχους μπορεί να συμμετέχει στο Πρόγραμμα

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ταμείο Συνοχής

ΕΠΠΕΡΑΑ
Εθνικό Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα
Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης

1.3. Μπορεί να υποβάλει πρόταση στο Πρόγραμμα μια Ανώνυμη Εταιρία (ΑΕ) ή ένας Οργανισμός Κοινής Ωφέλειας ή ΔΕΚΟ;

Οι υποψήφιοι Δικαιούχοι του Προγράμματος είναι:

- ΟΤΑ
- Περιφέρειες
- Υπουργεία
- ΝΠΔΔ
- ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού, κοινωφελούς χαρακτήρα.

Ως εκ τούτου, κάθε Δικαιούχος ο οποίος δεν εντάσσεται στις ανωτέρω κατηγορίες δε μπορεί να υποβάλει πρόταση στο Πρόγραμμα.

1.4. Ποιος φορέας είναι υπεύθυνος Διαχείρισης του Προγράμματος;

Το ΚΑΠΕ ασκεί αρμοδιότητες Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης για τη συγκεκριμένη κατηγορία πράξεων και οι αρμοδιότητες του περιγράφονται στις σελίδες 17-19 του Οδηγού Εφαρμογής.

1.5. Ποιος είναι ο Κωδικός Κατηγορίας Πράξης για το Πρόγραμμα «Πράσινα Δώματα σε Δημόσια Κτήρια»;

Ο Κωδικός Κατηγορίας Πράξης για το Πρόγραμμα είναι ο αριθμός 4306.

1.6. Μπορεί ένας υποψήφιος Δικαιούχος να καταθέσει μια πρόταση με περισσότερα από ένα κτήρια;

Όχι, κάθε πρόταση πρέπει να αντιστοιχεί σε ένα κτήριο στο οποίο θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις πράσινων δωματίων, ακόμη και αν ο υποψήφιος δικαιούχος υποβάλει προτάσεις για περισσότερα από ένα κτήρια. Αυτό συμβαίνει διότι λόγω της φύσης της αξιολόγησης (συγκριτική) η απόρριψη ενός κτηρίου θα σήμαινε συνολική απόρριψη της πρότασης.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ταμείο Συνοχής

ΕΠΠΕΡΑΑ
Εθνικό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

- 1.7. Αν δεν υποβληθούν αρκετές προτάσεις που να πληρούν τους βιοκλιματικούς στόχους του Προγράμματος ώστε να εξαντληθεί ο προϋπολογισμός των €20 εκατομμυρίων, θα ενταχθούν και προτάσεις που δεν επιτυγχάνουν τα ελάχιστα όρια που απαρτίζουν τους στόχους αυτούς;

Όχι, στο Πρόγραμμα μπορούν να ενταχθούν μόνο προτάσεις που πληρούν όλες τις προϋποθέσεις και τους στόχους του, ακόμη και αν δεν εξαντληθεί ο διαθέσιμος προϋπολογισμός των €20 εκατ.

- 1.8. Με ποιο τρόπο μπορούν να γίνονται οι Διαγωνισμοί: με αυτεπιστασία, ανάθεση, προμήθεια, μειοδοτικοί, πρόχειροι μειοδοτικοί, μελέτη-κατασκευή? Μπορεί με όλους τους παραπάνω τρόπους αρκεί να συμφωνούν με την ισχύουσα νομοθεσία περί δημόσιων έργων και προμηθειών?

Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να ακολουθήσουν τις προβλεπόμενες διαδικασίες διεξαγωγής Διαγωνισμών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στην οποία υπάγονται ανάλογα με τη νομική τους φύση.

- 1.9. Στην περίπτωση που ένα κτήριο λόγω παλαιότητας δε διαθέτει οικοδομική άδεια, ποια δικαιολογητικά πρέπει να προσκομιστούν αντ' αυτής.

Οι υποψήφιοι Δικαιούχοι θα πρέπει να προσκομίσουν βεβαίωση της Πολεοδομίας πως το κτήριο είναι κτισμένο προ του 1955 και είναι νομίμως υφιστάμενο.

- 1.10. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει οικοδομική άδεια και το κτήριο είναι κτισμένο μετά το 1955, αρκεί κάποιο άλλο έγγραφο από την πολεοδομία π.χ πιστοποιητικό νομιμοποίησης αυθαίρετου?

Στην περίπτωση που το κτήριο δε διαθέτει οικοδομική άδεια θα πρέπει να αποδειχθεί η νομιμότητα του ακινήτου το οποίο θα ενταχθεί στο Πρόγραμμα. Αυτή μπορεί να προκύψει είτε με πιστοποιητικό νομιμοποίησης αυθαίρετου, είτε με άλλο νομιμοποιητικό έγγραφο, είτε με σχετική βεβαίωση της οικείας Πολεοδομίας.

- 1.11. Έχουμε ένα σχολικό συγκρότημα 7-8 διαφορετικών κτηρίων με κοινή οικοδομική άδεια. Αν θα πρέπει να γίνει πρόταση για κάθε κτήριο ξεχωριστά, τι χειρισμός θα πρέπει να γίνει με την οικοδομική άδεια; Υπάρχει ενδεχόμενο να γίνει κοινή πρόταση για όλο το συγκρότημα;

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ταμείο Συνοχής

Κάθε πρόταση θα πρέπει να αντιστοιχεί σε ένα κτήριο. Συνεπώς θα πρέπει να υποβληθεί σε κάθε πρόταση ένα γνήσιο αντίγραφο της οικοδομικής άδειας.

- 1.12. Στην περίπτωση που εφαρμόσουμε ημιεντατικού τύπου φυτεμένο δώμα το σχέδιο φύτευσης τι κωδικό θα έχει, γιατί δεν αναφέρεται στον οδηγό.

Το σχέδιο φύτευσης του ημιεντατικού τύπου θα έχει τον ίδιο κωδικό με αυτόν του εντατικού.

- 1.13. Πως θα αντιστοιχίσουμε μια σύμβαση σε ένα υποέργο όταν απαιτείται να πραγματοποιηθούν περισσότερες από μία συμβάσεις σε μία κατηγορία δαπάνης;

Αντικείμενα που μπορούν να υλοποιηθούν από ένα πάροχο θα πρέπει να ανατίθενται με μία σύμβαση σε ένα υποέργο.

- 1.14. Το υποέργο, με τίτλο "Δράσεις διάδοσης και ενημέρωσης", θα υλοποιηθεί προς το τέλος της κατασκευής του Πράσινου Δώματος. Ωστόσο θα πρέπει και γι' αυτό να έχουν σταλεί τα τεύχη δημοπράτησης εντός 2 μηνών από την ειδοποίηση του ΕΦΔ ΚΑΠΕ;

Η μέγιστη προθεσμία για την υποβολή τευχών δημοπράτησης προς εξέταση από τον ΕΦΔ ΚΑΠΕ δε δύναται να υπερβαίνει τις 60 ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης σύμφωνα με το αρ. πρωτ. 32312/ΕΥΘΥ 1652/21.07.2011 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης.

- 1.15. Οι περιφέρειες σταδιακής εισόδου και εξόδου δεν μπορούν να υποβάλλουν πρόταση σε αυτή την πρόσκληση, εφόσον έχει στόχο μόνο τη σύγκλιση?

Όλες οι Περιφέρειες μπορούν να υποβάλουν πρόταση στον Άξονα 1, στα πλαίσια του Επιχειρηματικού Προγράμματος «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ταμείο Συνοχής

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

- 1.16. Τα παραδοτέα στοιχεία/μελέτες πράσινων δωματίων του Προγράμματος απαιτείται να φέρουν υπογραφές από μηχανικούς συγκεκριμένης τάξης Πτυχίου ή μπορεί να υπογράφονται από την Τεχνική Υπηρεσία του φορέα που αποτελεί το δυνητικό Δικαιούχο;

Τα στοιχεία πράσινων δωματίων πρέπει να υπογράφονται από τις Τεχνικές Υπηρεσίες των αντίστοιχων φορέων. Εάν υπάρχει υποέργο εξωτερικού συμβούλου, δηλαδή η εκπόνηση των απαραίτητων τεχνικών εκθέσεων έχει ανατεθεί σε εξωτερικό σύμβουλο από το δυνητικό δικαιούχο, τότε είναι απαραίτητη η υπογραφή του συμβούλου στην αντίστοιχη τεχνική έκθεση.

- 1.17. Ποιες ειδικότητες μπορούν να συμμετέχουν στην εκπόνηση των τεχνικών μελετών;

Κάθε ειδικότητα συμβούλου που μπορεί να εκπονήσει τις απαραίτητες εκθέσεις σύμφωνα με το νόμο είναι αποδεκτή.

- 1.18. Μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα κτήρια τα οποία στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες αλλά είναι μισθωμένα; Ποια θα πρέπει να είναι η ελάχιστη διάρκεια μίσθωσης;

Στη σελίδα 24 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος αναφέρεται «Η προτεινόμενη πράξη να υποβάλλεται από Δικαιούχο ή άλλο εξουσιοδοτημένο δημόσιο φορέα, ο οποίος είναι νόμιμος κάτοχος και νομέας του ακινήτου στο οποίο θα υλοποιηθεί το έργο του πράσινου δώματος». Συνεπώς μπορούν να συμμετέχουν στο πρόγραμμα κτήρια τα οποία στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες αλλά είναι μισθωμένα, αρκεί να υπάρχει η έγγραφη συναίνεση του εκμισθωτή και να διαβιβασθούν τα μισθωτήρια για να γνωρίζουμε τη διάρκεια της μίσθωσης και τους όρους αυτής. Η διάρκεια της μίσθωσης θα πρέπει να καλύπτει χρονική περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ολοκλήρωσης της Πράξης. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το Πρόγραμμα λήγει στις 31.12.2015, το μισθωτήριο θα πρέπει να λήγει κατ' ελάχιστον μετά το 2020.

- 1.19. Μπορεί ένας δημόσιος υπάλληλος να συμμετέχει ως σύμβουλος;

Οι δημόσιοι υπάλληλοι μπορούν να αποτελέσουν εξωτερικούς συμβούλους για την εκπόνηση των απαιτούμενων τεχνικών εκθέσεων αρκεί να είναι σε θέση να προσκομίσουν σχετική άδεια από την υπηρεσία τους, στην περίπτωση που ζητηθεί από τον ΕΦΔ ΚΑΠΕ, τηρουμένων αναλόγως και των διαδικασιών που προκύπτουν από τους σχετικούς Οργανισμούς των φορέων τους.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ταμείο Συνοχής

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

- 1.20. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει το χαρτί μετεγγραφής ενός κτηρίου, αρκεί το ότι έχει δηλωθεί στο κτηματολόγιο;

Στην περίπτωση που δεν υπάρχει το χαρτί μετεγγραφής αρκεί το ότι έχει δηλωθεί στο κτηματολόγιο και έχουν οριστικοποιηθεί τα κτηματολογικά στοιχεία του.

- 1.21. Ο ΚΑΕΚ (κωδικός αριθμός εθνικού κτηματολογίου) είναι στοιχείο τεκμηρίωσης της αρμοδιότητας του Δήμου για την εκτέλεση της πράξης;

Το ΚΑΕΚ, η Βεβαίωση, το Απόσπασμα Κτηματολογίου, το Απόσπασμα Κτηματολογικού Πίνακα και το Απόσπασμα Κτηματολογικού Διαγράμματος αποτελούν αποδεικτικά της κυριότητας του δημόσιου κτηρίου στο οποίο θα εφαρμοστεί το Πράσινο Δώμα. Στοιχείο αρμοδιότητας ενός δικαιούχου να εκτελέσει την Πράξη αποτελεί όποιο σχετικό στοιχείο προκύπτει από καταστατικό, οργανισμό, προγραμματική σύμβαση κ.ο.κ.

- 1.22. Τα κτήρια που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα θα είναι αμόνωτα ή μονωμένα?

Μπορούν να ενταχθούν κτήρια που έχουν μονωμένο ή αμόνωτο δώμα ή κατακόρυφα στοιχεία.

- 1.23. Στο πρόγραμμα μπορούν να ενταχθούν και κεκλιμένες στέγες ή μόνο οριζόντια δώματα;

Στο Πρόγραμμα εντάσσονται οριζόντια δώματα καθώς και κεκλιμένες στέγες. Η κλίση καθορίζεται στην παράγραφο 3.2 των Προδιαγραφών του Προγράμματος "Πράσινα Δώματα σε Δημόσια Κτήρια"

- 1.24. Είναι δυνατόν να ενταχθεί στο πρόγραμμα «Πράσινα Δώματα σε Δημόσια Κτήρια» κτήριο του χώρου στάθμευσης το οποίο δεν κλιματίζεται αλλά διαθέτει μόνο μηχανικό εξαερισμό;

Ο βασικός στόχος του προγράμματος είναι η εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας για θέρμανση και ψύξη του ορόφου που βρίσκεται σε επαφή με το πράσινο δώμα να είναι τουλάχιστον 5%. Στην περίπτωση που αυτός ο χώρος δε θερμαίνεται ή κλιματίζεται, δε θα μπορέσει να επιτευχθεί ο στόχος ο οποίος και αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ταμείο Συνοχής

- 1.25. Μπορεί ο υποψήφιος δικαιούχος να υποβάλει πρόταση στο Πρόγραμμα για κτήριο το οποίο έχει ενταχθεί σε άλλο ΕΠ πχ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ;**

Ο κάθε δυνητικός δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει βεβαίωση περί μη χρηματοδότησης της προβλεπόμενης δαπάνης της πράξης από άλλο ΕΠ στο πλαίσιο της τρέχουσας ή της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Με την εν λόγω βεβαίωση ο δυνητικός δικαιούχος δεσμεύεται ότι δεν έχει λάβει χρηματοδότηση για την υλοποίηση του ίδιου φυσικού αντικειμένου και στο ίδιο τμήμα/στοιχείο τον κτηρίου στο οποίο αφορά η πρόταση

- 1.26. Μπορούν οι υποψήφιοι δικαιούχοι να υποβάλουν πρόταση για κτήριο το οποίο βρίσκεται υπό ανέγερση;**

Όχι διότι η πρόσκληση αφορά σε υφιστάμενα κτήρια με οικοδομική άδεια ή αντίστοιχης ισχύος νομιμοποιητικό έγγραφο.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ταμείο Συνοχής

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ/ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

2.1. Ποιο είναι το ποσοστό χρηματοδότησης; Συμμετέχει ο δικαιούχος στη χρηματοδότηση της πρότασης;

Η χρηματοδότηση για τις επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών είναι 100%. Οι επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών αναγράφονται στη σελίδα 33 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος.

2.2. Υπάρχει μέγιστος και ελάχιστος προϋπολογισμός;

Όχι δεν υπάρχει μέγιστο και ελάχιστο συνολικό χρηματικό κόστος ανά πρόταση.

2.3. Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την στεγάνωση και την εφαρμογή νέας θερμομόνωσης του δώματος στο οποίο θα γίνει το φυτεμένο δώμα?

Η εφαρμογή θερμομόνωσης δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

Η στεγάνωση/υδρομόνωση είναι επιλέξιμη δαπάνη είτε αφορά στην εξολοκλήρου εφαρμογή της είτε σε επισκευή/ ενίσχυση της ήδη υπάρχουσας, προκειμένου να πληροί τις απαιτήσεις της επιλεγμένης τεχνικής πράσινου δώματος.

Αν εφαρμοστεί αποκλειστικά θερμομόνωση, χωρίς να αποτελεί δαπάνη του Προγράμματος, αλλά επιβαρύνοντας το Δικαιούχο θα πρέπει κατά τις προσομοιώσεις τόσο της υπάρχουσας κατάστασης όσο και της προτεινόμενης να θεωρηθεί ότι προϋπήρχε το υλικό αυτό με τις συγκεκριμένες θερμομονωτικές ιδιότητες.

2.4. Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την εφαρμογή άλλων τεχνικών για την εξοικονόμηση ενέργειας, εκτός από την κατασκευή φυτεμένου δώματος;

Όχι. Οι επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών αναγράφονται στη σελίδα 33 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ταμείο Συνοχής

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

2.5. Είναι επιλέξιμη δαπάνη η αφαίρεση εμποδίων/μετακίνηση εγκαταστάσεων στο δώμα?

Η δαπάνη της προετοιμασίας της επιφάνειας για την εφαρμογή του Πράσινου δώματος είναι επιλέξιμη.

2.6. Η προμήθεια και εγκατάσταση αστικού εξοπλισμού πχ (πέργκολές, παγκάκια κτλ) αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη;

Η προμήθεια και εγκατάσταση αστικού εξοπλισμού αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη στις εντακτικού τύπου παρεμβάσεις με την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνεται η στατική επάρκεια του κτηρίου.

2.7. Είναι επιλέξιμη η δαπάνη για τη στατική μελέτη ή την έκδοση βεβαίωσης στατικής επάρκειας;

Δεν είναι επιλέξιμη η δαπάνη για τη στατική μελέτη ή την έκδοση βεβαίωσης στατικής επάρκειας. Οι επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών αναγράφονται στη σελίδα 33 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος.

2.8. Η πενταετής συντήρηση του δώματος είναι επιλέξιμη δαπάνη; Αν ναι ποιος μπορεί να οριστεί υπεύθυνος συντήρησης;

Σύμφωνα με την παράγραφο 4.2.2.2 σελ 28 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος είναι απαραίτητη η «σύνταξη πλάνου συντήρησης για περίοδο διάρκειας 5 ετών μετά το πέρας των εργασιών υλοποίησης του δώματος, κατ' ελάχιστον και ορισμός υπευθύνου συντήρησης.

Η συντήρηση του πράσινου δώματος δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη. Ως υπεύθυνος συντήρησης μπορεί να οριστεί υπάλληλος του φορέα της Πρότασης.

2.9. Οι αμοιβές των συμβούλων είναι επιλέξιμη δαπάνη;

Οι αμοιβές των συμβούλων είναι επιλέξιμη δαπάνη (σελ 33 του Οδηγού Εφαρμογής) και χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα εφόσον ενταχθεί το έργο.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ταμείο Συνοχής

ΕΠΠΕΡΑΑ
Εθνικό Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

2.10. Η εγκατάσταση κιγκλιδωμάτων στο δώμα αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη;

Τα κιγκλιδώματα θεωρούνται εξοπλισμός ασφαλείας τόσο για τους χρήστες όσο και για τους συντηρητές του δώματος και προβλέπονται από τις Προδιαγραφές του Προγράμματος "Πράσινα Δώματα σε Δημόσια Κτήρια". Συνεπώς η εφαρμογή και η προμήθειά τους αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

2.11. Το έργο "Πράσινα Δώματα σε Δημόσια Κτήρια" θεωρείται έργο που παράγει έσοδα?

Δεν θεωρείται έσοδο το έμμεσο κέρδος που προκύπτει από την εξοικονόμηση ενέργειας λόγω της εφαρμογής τεχνικής πράσινου δώματος.

2.12. Μπορούν να εφαρμοστούν μεμβράνες στεγανοποίησης με αντιρριζικές ιδιότητες;

Απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή μεμβρανών ως αντιρριζική προστασία, είναι η πιστοποίηση τους βάσει διεθνών προτύπων (π.χ FLL Root Proof Test 2008) για κάθε τύπο φυτεμένου δώματος.

2.13. Μπορεί να ενταχθεί κτήριο το οποίο βρίσκεται εκτός σχεδίου πόλεως ή σε περιοχή η οποία δεν είναι πυκνοδομημένη;

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι εκπληρώνεται ο στόχος της κατά 5% εξοικονόμησης ενέργειας για θέρμανση και ψύξη στον όροφο που βρίσκεται σε επαφή με το Πράσινο Δώμα, ενώ θα ληφθεί υπόψη και η βελτίωση του μικροκλίματος της ευρύτερης περιοχής στην οποία εντάσσεται το κτήριο.

Ως εκ τούτου, εφόσον ο υποψήφιος δικαιούχος εξασφαλίσει τις παραπάνω προϋποθέσεις μπορεί να προχωρήσει σε υποβολή πρότασης.

2.14. Οι δράσεις ενημέρωσης και διάδοσης είναι υποχρεωτικές;

Ναι, οι δράσεις ενημέρωσης και διάδοσης είναι υποχρεωτικές;

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ταμείο Συνοχής

ΕΠΠΕΡΑΑ
Εθνικό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

3. ΜΕΛΕΤΕΣ

3.1. Σύμφωνα με τον Οδηγό Εφαρμογής του Προγράμματος: «Έκθεση Περιγραφής του γενικότερου κλιματικού προβλήματος της περιοχής στην οποία εντάσσεται το υπό μελέτη δημόσιο κτήριο και ποσοτική αξιολόγηση της μέγιστης υπολογιζόμενης μείωσης της θερμοκρασίας περιβάλλοντος σε ύψος 1,80μ από την επιφάνεια του εδάφους γύρω από το κτήριο, εφόσον κρίνεται ότι υπάρχει τέτοιο αποτέλεσμα». Είναι απαραίτητη η ποσοτική αξιολόγηση;

Διευκρινίζεται ότι δεν είναι απαραίτητη η ποσοτική αξιολόγηση της μέγιστης υπολογιζόμενης μείωσης της θερμοκρασίας περιβάλλοντος σε ύψος 1,80μ από την επιφάνεια του εδάφους γύρω από το κτήριο. Στην περίπτωση όμως που ο υποψήφιος Δικαιούχος κρίνει ότι υπάρχει τέτοιο αποτέλεσμα θα πρέπει «να πραγματοποιήσει προσομοιώσεις του μικροκλίματος της περιοχής και θα πρέπει να παρουσιαστεί λεπτομερώς η διαδικασία και τα αποτελέσματα».

Ωστόσο, το στοιχείο Κ.Ε.1, δηλ. η Έκθεση Περιγραφής του γενικότερου κλιματικού προβλήματος της περιοχής θα πρέπει να υποβληθεί.

3.2. Τι αφορά ο υπολογισμός της ετήσιας κατανάλωσης ενέργειας για θέρμανση και ψύξη, του ορόφου που βρίσκεται κάτω από το πράσινο δώμα, πριν και μετά την παρέμβαση;

Ο υπολογισμός της ετήσιας κατανάλωσης ενέργειας αφορά στον υπολογισμό της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας.

3.3. Στην περίπτωση που ένα κτήριο είναι κατασκευασμένο με βάση το ιδεατό στερεό (π.χ όπως εμφανίζεται στο παρακάτω σχήμα), πώς ορίζεται «ο όροφος που βρίσκεται κάτω από το πράσινο δώμα» (σελ 44 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος);

Θα επιδιώκεται τέτοιος διαχωρισμός σε θερμικές ζώνες, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε κτηρίου, ώστε το μεγαλύτερο τμήμα αν όχι όλο να βρίσκεται κάτω από το φυτεμένο δώμα. Οι θερμικές ζώνες αυτές θα αποτελούν τον «όροφο που βρίσκεται κάτω από το πράσινο δώμα» και για τις οποίες συνολικά θα πρέπει να ισχύει 5% μείωση της καταναλισκόμενης πρωτογενούς ενέργειας.

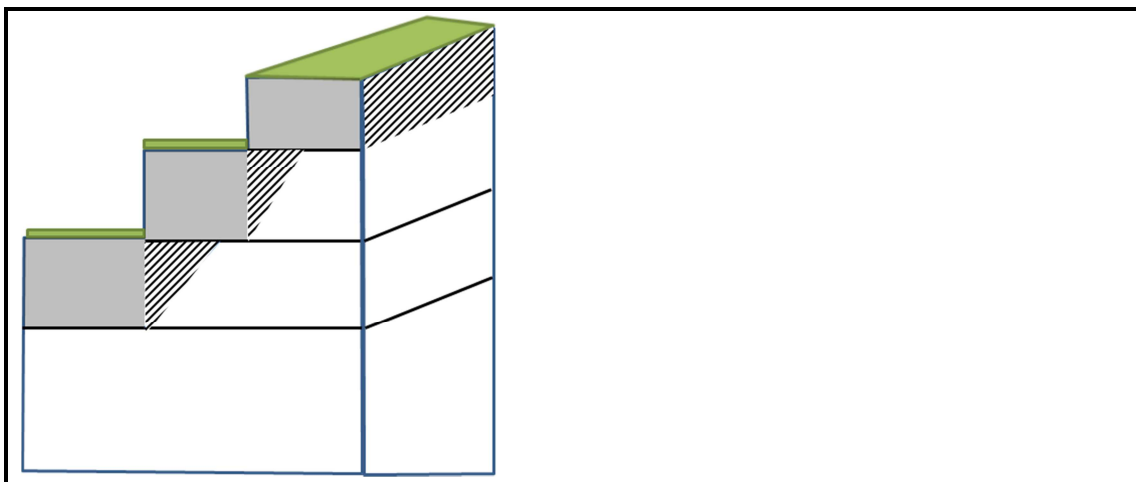

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ταμείο Συνοχής

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

3.4. Αποτελεί βαθμολογούμενο κριτήριο ή και υποχρέωση η δυνατότητα επίσκεψης του πράσινου δώματος από το κοινό και τους χρήστες του κτηρίου;

Εφόσον το δώμα ήταν επισκέψιμο πριν την υλοποίηση του έργου, θα πρέπει να συνεχίσει να είναι επισκέψιμο και μετά την ολοκλήρωση του έργου. Στην περίπτωση αυτή, για το δώμα είναι υποχρέωση η τήρηση της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τη προσβασιμότητα των ΑΜΕΑ. Η τήρηση των κανόνων για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ΑΜΕΑ εξετάζεται στο κριτήριο Β4 του Σταδίου Αξιολόγησης Β και η βαθμολογία είναι δυαδική (ΝΑΙ/ΟΧΙ) στην περίπτωση που το δώμα είναι επισκέψιμο.

3.5. Στην περίπτωση ύπαρξης αναψυκτηρίου στο υφιστάμενο δώμα το οποίο αποξηλωθεί και δεν αντικατασταθεί, θα υπάρχει επίπτωση στη βαθμολογία του κριτηρίου Ε4;

Η βαθμολογία στο κριτήριο Ε4 προκύπτει από την αξιολόγηση πέντε υποκριτηρίων μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και «ο αριθμός των χρηστών του δημοσίου κτηρίου στο οποίο θα εφαρμοστεί το πράσινο δώμα», «συμβολή στην αναζωογόνηση τμημάτων της πόλης που βρίσκονται σε παρακμή» και «συμβατότητα με τη χρήση του δώματος και τις λειτουργικές ανάγκες των χρηστών του κτηρίου». Συνεπώς, μπορεί να υπάρξει επίπτωση στη βαθμολογία του κριτηρίου, εφόσον σταματήσει η λειτουργία του αναψυκτηρίου και αποξηλωθεί, στα πλαίσια του έργου.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ταμείο Συνοχής

ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

3.6. Το έντυπο Σ1 (Ορθοφωτοχάρτης της ευρύτερης περιοχής που βρίσκεται το κτήριο) μπορεί να είναι ορθοφωτογραφία από το Κτηματολόγιο Α.Ε; Ποια είναι η κατάλληλη κλίμακα;

Το στοιχείο Σ1 μπορεί να είναι ορθοφωτογραφία από το Κτηματολόγιο Α.Ε ή και εικόνα από το Google Earth. Η κατάλληλη κλίμακα προκύπτει από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης και θα πρέπει η κλίμακα του ορθοφωτοχάρτη να επιλέγεται από τον μελετητή ώστε να μπορούν να διακριθούν (σελ 66 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος):

- η θέση του κτηρίου στον αστικό ιστό,
- οι θέσεις άλλων πράσινων χώρων και βασικών δημοσίων κτηρίων καθώς και
- οποιοδήποτε άλλο χρήσιμο στοιχείο που μπορεί να δώσει πληροφορίες για τη σκοπιμότητα και την αξιολόγηση του έργου.

3.7. Ποια η διαφορά της υποδομής του φυτεμένου δώματος από το υλικό υποδομής όπως αυτά αναφέρονται στον κωδ. Σ6; Στα σχέδια υποδομής πρέπει να απεικονίζεται κάθε υλικό σε ξεχωριστό σχέδιο;

Στα σχέδια με κωδικό Σ6 με υπόβαθρο την κάτοψη δώματος θα πρέπει να απεικονίζονται:

- οι ρύσεις του δώματος και οι απολήξεις τους
- η υποδομή του φυτεμένου δώματος/στέγης με ένδειξη των υλικών και της λειτουργίας τους καθώς και
- τις θέσεις των λεπτομερειών υποδομής και συναρμογών.

3.8. Σχετικά με το έντυπο Σ8 (Σχέδιο φύτευσης εκτατικού τύπου) θα πρέπει να αναφέρεται ο αριθμός των ειδών των φυτών σε υπόμνημα ή πάνω στο ίδιο το σχέδιο (ομάδα φυτών);

Με ευθύνη του μελετητή επιλέγεται ο τρόπος με τον οποίο θα καταγραφεί ο αριθμός και τα είδη των φυτών ώστε το σχέδιο να είναι πλήρες και κατανοητό.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ταμείο Συνοχής

ΕΠΠΕΡΑΑ
Εθνικό Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα
Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

- 3.9. Στην Τεχνική έκθεση (Τ1) και ειδικότερα στα περιεχόμενα για την Προτεινόμενη Εφαρμογή Πράσινου Δώματος έχουν γίνει αλλαγές στη δεύτερη έκδοση του Οδηγού Εφαρμογής σε σχέση με τα αναφερόμενα στην πρώτη έκδοση του Οδηγού Εφαρμογής;

Στη σελίδα 69 του Οδηγού Εφαρμογής (2η έκδοση) του Προγράμματος η διαφοροποίηση από την 1η έκδοση του Οδηγού στο σημείο αυτό έχει γίνει εκ παραδρομής. Τα περιεχόμενα του στοιχείου Τ1 είναι αυτά που περιγράφονται στη σελίδα 27-28 του Οδηγού Εφαρμογής (2η έκδοση) του Προγράμματος και δεν έχουν διαφοροποιηθεί σε σχέση με την πρώτη έκδοση του Οδηγού Εφαρμογής.

- 3.10. Τι γίνεται στην περίπτωση που ένα κτήριο διαθέτει μόνο συστήματα θέρμανσης;

Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να επιτευχθεί ο στόχος της μείωσης της πρωτογενούς ενέργειας μόνο από την εξοικονόμηση που θα προκύπτει στη θέρμανση. Για λόγους πληρότητας της πρότασης θα πρέπει όμως να υποβάλλονται κανονικά τα στοιχεία με κωδικούς Ε.Μ.1, Ε.Μ.2, Ε.Μ.3 όπως αυτά περιγράφονται στον Οδηγό Εφαρμογής του Προγράμματος. Στο στοιχείο Ε.Μ.2 δεν θα υπάρχουν υπολογισμοί στην περίπτωση που το κτήριο δεν κλιματίζεται.

- 3.11. Στην 1^η Τροποποίηση του Οδηγού Εφαρμογής <https://docs.google.com/viewer?url=http%3A%2F%2Fwww.cres.gr%2Fkape%2F%25CE%2592%25CE%259F%25CE%2596%25CE%259B469%25CE%2597%25CE%259A%25CE%259C-%25CE%259A%25CE%2591%25CE%25A6-signed.pdf> σελ 8, αναφέρεται η αντικατάσταση μιας παραγράφου στη δεύτερη έκδοση του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος, η οποία όμως έχει παραμείνει στο κείμενο του Οδηγού. Τι ισχύει;

Όντως, η παράγραφος αυτή έχει αντικατασταθεί. Εκ παραδρομής έχει παραμείνει στον Οδηγό Εφαρμογής του Προγράμματος και δε θα πρέπει να ληφθεί υπόψη.

- 3.12. Πώς πρέπει να γίνουν οι προσομοιώσεις αν υπάρχει περίπτωση να διαφοροποιούνται κάποια στοιχεία του κτηρίου (πχ υαλοστάσια, φωτισμός) από την υπάρχουσα κατάσταση μετά την εφαρμογή του Πράσινου Δώματος (στην περίπτωση που το κτήριο ενταχθεί στο Πρόγραμμα «Πράσινα Δώματα σε Δημόσια Κτήρια»), λόγω πχ. συμμετοχής του στο Πρόγραμμα Εξοικονομώ.

Σε αυτήν την περίπτωση θα πρέπει να ακολουθηθεί η παρακάτω μεθοδολογία:

Περίπτωση Α.

- Προσομοιώσεις για την σημερινή κατάσταση του κτηρίου
- Προσομοιώσεις για την σημερινή κατάσταση του κτηρίου και λαμβάνοντας υπόψη την εφαρμογή του Πράσινου Δώματος

Περίπτωση Β.

- Προσομοιώσεις για την σημερινή κατάσταση του κτηρίου μεν, λαμβάνοντας υπόψη τις παρεμβάσεις του άλλου προγράμματος (πχ νέα υαλοστάσια, φωτισμός κτλ)
- Προσομοιώσεις για την σημερινή κατάσταση του κτηρίου όπου θα έχουν ληφθεί υπόψη οι παρεμβάσεις του άλλου προγράμματος (πχ νέα υαλοστάσια, φωτισμός κτλ), συν την εφαρμογή του Πράσινου Δώματος.

Τόσο για την περίπτωση Α όσο και για την περίπτωση Β θα υπολογιστούν τα φορτία ψύξης και θέρμανσης καθώς και η εξοικονόμηση της πρωτογενούς ενέργειας που επιτυγχάνεται από την εφαρμογή του Πράσινου Δώματος, όπως αναφέρεται μέσα στον Οδηγό Εφαρμογής του Προγράμματος (2^η έκδοση).

Θα πρέπει και για τις δύο περιπτώσεις να επιτυγχάνεται ο στόχος της ελάχιστης εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας κατά 5%.

Η συμπλήρωση του Τεχνικού Δελτίου θα γίνεται με βάση τα χειρότερα αποτελέσματα (μικρότερη εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ταμείο Συνοχής

ΕΠΠΕΡΑΑ
Εθνικό Προγράμμο
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

- 3.13. Διευκρινίστε με ποιο τρόπο βαθμολογείται το κριτήριο E2 κατά το δεύτερο στάδιο αξιολόγησης δεδομένου ότι δεν περιλαμβάνεται ο δείκτης E.M.3 στην περιγραφή του κριτηρίου E2 στη σελίδα 47 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος (2η έκδοση);

Η τιμή του κριτηρίου E2 καθορίζεται από την βαθμολογία των δεικτών Κ.Ε.1, Ε.Μ.1, Ε.Μ.2, Ε.Μ.3 όπως προκύπτει από τους Πίνακες στις σελίδες 70 έως 72 καθώς και στο συνημμένο φύλλο αξιολόγησης Λ2 και εκ παραδρομής δεν αναφέρεται στη σελίδα 47 του Οδηγού Εφαρμογής. Ειδικότερα:

$$E2 = 20\% * (\text{βαθμολογία Κ.Ε.1}) + 10\% * (\text{βαθμολογία Ε.Μ.1}) + 10\% * (\text{βαθμολογία Ε.Μ.2}) + 60\% * (\text{βαθμολογία Ε.Μ.3})$$

Σημειώνεται ότι ο συντελεστής βαρύτητας του κριτηρίου E2 είναι 45%.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ταμείο Συνοχής

ΕΠΠΕΡΑΑ
Εθνικό Προγράμμο
Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης

4. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

- 4.1. Οι τεχνικές πράσινων δωματίων που μπορούν να εφαρμοστούν στις προτάσεις που θα κατατεθούν στο Πρόγραμμα, πρέπει να υπακούν στα στοιχεία των «Προδιαγραφών Πράσινων Δωματίων»;

Οι τεχνικές πράσινων δωματίων που μπορούν να εφαρμοστούν στις προτάσεις περιγράφονται στο κεφάλαιο 4.3, σελ. 32, του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος. Τα στοιχεία των προτεινόμενων τεχνικών εξειδικεύονται στις Προδιαγραφές Πράσινων Δωματίων.

- 4.2. Ποια μεθοδολογία πρέπει να ακολουθηθεί κατά τον υπολογισμό της αποστραγγιστικής ικανότητας του δώματος;

Ο υπολογισμός της αποστραγγιστικής ικανότητας του δώματος θα πρέπει να γίνεται με χρήση μεθοδολογιών επιστημονικών και πλήρως τεκμηριωμένων. Ενδεικτικά αναφέρουμε τη μεθοδολογία που περιγράφεται στο FLL (GreenRoofingGuideline 2008)

- 4.3. Θα μπορούσατε να μας δώσετε κάποιες διευκρινήσεις σχετικά με την κοκκομετρία που αναφέρεται στην παράγραφο 4.6 των Προδιαγραφών. Αναφέρεται ότι μέγιστη διάμετρο κόκκου για κάθε τύπο φυτεμένου δώματος τα 8/16 ή 16/32 του mm είναι δηλαδή μισό χιλιοστό;

Το 8/16mm σημαίνει από 8 έως 16mm και ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΚΛΑΣΜΑ ($8/16=0,5$). Η κοκκομετρία που αναφέρεται σε αυτό το σημείο αφορά στα συσσωματώματα των υλικών αποστράγγισης και χρησιμοποιείται στα υποστρώματα υπόβασης του εντατικού τύπου φυτεμένου δώματος.

Η κοκκομετρική κατανομή των στοιχείων που συμμετέχουν στο υπόστρωμα ανάπτυξης φυτών καθορίζεται ως εξής:

Η περιεκτικότητα σε άργιλο και ιλύ (διαμέτρος < 0.063 mm) δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 20% κατά μάζα για φυτεμένα δώματα εντατικού τύπου και το 15% κατά μάζα για φυτεμένα δώματα εκτατικού τύπου.

Η περιεκτικότητα σε μεγαλύτερα μεγέθη κόκκων σε επίπεδα φυτεμένα δώματα, δεν πρέπει να υπερβαίνει διάμετρο $d = 12 \text{ mm}$ για βάθος υποστρώματος ανάπτυξης φυτών ως 10 cm και $d = 16 \text{ mm}$ για βάθος υποστρώματος ανάπτυξης φυτών μεγαλύτερο των 10 cm.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ταμείο Συνοχής

ΕΠΠΕΡΑΑ
Εθνικό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

4.4. Στην παράγραφο 4.7 των Προδιαγραφών τα ύψη των φυτών που αναφέρονται αποτελούν το μέγιστο ύψος εγκατάστασης;

Τα ύψη των φυτών για τον εκτατικό (100-150mm) και ημιεντατικό τύπο (έως 250mm) είναι ενδεικτικά. Προφανώς υπάρχουν αυξομειώσεις ύψους οι οποίες έχουν να κάνουν με πολλές παραμέτρους ανάπτυξης. Επίσης το μέγιστο ύψος δεν αναφέρεται στην ικανότητα ανάπτυξης κάθε φυτικού είδους, αλλά σε ένα μέσο όρο ανάπτυξης, συνεκτιμώντας τη συντήρηση των φυτών στα πράσινα δώματα.

4.5. Είναι δεσμευτική η κάλυψη κατά 95% για κάποιο τύπο πράσινου δώματος;

Αυτό δεν είναι απαραίτητα δεσμευτικό για κανένα τύπο δώματος. Υπάρχει περίπτωση να μην είναι δυνατή η κάλυψη όλου του δώματος λόγω π.χ. παρουσίας ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού. Αυτό όμως που θα πρέπει να εξασφαλίζεται για κάθε τύπο δώματος είναι η εξοικονόμηση ενέργειας κατά τουλάχιστον 5%, για θέρμανση και ψύξη όλου του ορόφου που βρίσκεται σε επαφή με το δώμα. Συνεπώς όσο μεγαλύτερη η κάλυψη τόσο καλύτερη η ενεργειακή συμπεριφορά του κτηρίου.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ταμείο Συνοχής

ΕΠΠΕΡΑΑ
Εθνικό Πρόγραμμα
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

